

آشنایی با بنیاد بعثت

محمد جواد عظیمی

الاسلام «حاج شیخ عباسعلی اسلامی» در تهران تشکیل شد. این گروه که به دعوت ایشان گرد آمده بودند هسته اولیه مدارس «جامعه تعلیمات اسلامی» را پی ریختند. تا اندیشه دینی را در میان جوانان و نوجوانان، گسترش دهند. با استقبال خوبی که از این حرکت شد، سالیانی نگذشت که حدود ۲۶۰ مدرسه تعلیمات اسلامی در ایران تأسیس شد؛ مدارسی که هر کدام از کتابخانه خوبی نیز برخوردار بودند. این کتابخانه ها از کتابخانه مرکزی که در تهران بود تغذیه و سرویس دهی می شد.

در کنار کتابخانه بزرگ اسلامی تهران، «مؤسسه الغدیر» نیز شکل گرفت تا بتواند با چاپ و انتشار آثار بزرگ، در راه شناخت بهتر مذهب تشیع و امامان معصوم، گام بردارد. انتشار ترجمه کتاب «الغدیر» و مجموعه دیگری از کتابها، حاصل تلاش این مؤسسه است. مؤسسه الغدیر شعبه ای نیز در بیروت داشت و مجله ای را نیز منتشر می کرد.

با فوت مرحوم حجة الاسلام حاج شیخ عباسعلی اسلامی، بنا به تصمیم سرپرستی جدید؛ یعنی «حاج شیخ علی اسلامی» فرزند آن مرحوم، مؤسسه الغدیر به نام «بنیاد بعثت» تغییر نام داد. مرکز این بنیاد، اکنون در تهران است و به فعالیتهای خود ادامه می دهد.

بنیاد بعثت دارای واحدهای مختلفی به شرح زیر است:

تحقیق و پژوهش

ترجمه و نگارش

چاپ و نشر

روابط بین الملل

کودکان و نوجوانان

تلاش حوزه های علمی و دیگر مراکز فرهنگی ما در راه شناخت قرآن و عرضه معارف الهی و آسمانی آن، زیربنای هویت اعتقادی و استقلال فرهنگی ما را می سازد. گستردگی و عمق این تلاش، هر چه رو به فزونی گذارد، اعتلای هویت و استحکام استقلال ما را بیشتر به ارمغان می آورد، و این هر دو، ضرورتی حیاتی دارد، چرا که امروز اعتقاد و فرهنگ دینی با انبوهی از مسائل گوناگون مواجه شده است که هر کدام می تواند چرایی به راه انداخته و مشکل آفرین باشد. اگر تا دیروز صرف بیشترین تلاش حوزه های علمی در راه فقه و اصول می توانست توجیه پذیر باشد امروز توجیه ناشدنی است؛ زیرا مشکلات کنونی انسان مؤمن و سؤالاتی که در مقابل اندیشه و اعتقاد دینی او طرح می گردد تنها با فقه و اصول، جواب نمی گیرد.

احیاء موارث قرآنی و سرمایه های گرانقدری که حاصل زحمت سلف صالح ما در راه شناخت قرآن و معارف بیکران آن است می تواند زمینه ساز تلاش بایسته ای شود که انتظار آن از حوزه های علمی می رود.

بنیاد بعثت با اعتقاد به این ضرورت، تلاش تحقیقاتی خود را معطوف به این مهم داشته و در احیاء موارث قرآنی می کوشد و امید آن دارد که بتواند نتیجه تلاش و زحمت خود را در گرایش و اقبال هر چه بیشتر حوزه های علمی و مراکز فرهنگی به علوم و معارف قرآنی بیابد. ما نیز همراه با این امید، نگاهی گذرا به تاریخچه بنیاد بعثت و فعالیتهای آن داریم.

بعد از شهریور ۱۳۲۰ و اخراج رضاخان از ایران، اجتماع کوچکی از چند نفر از علما و متدینین در منزل مرحوم حجة

البرهان

تفسیر القرآن

تأليف
الفاضل المحقق المصنف
الشيخ العلامة الميرزا محمد باقر
الاصطخاري

الجزء الأول

مجلد اول

تفصیلاً

۱- تفسیر «مرآة الانوار» مرحوم ابالحسن اصفهانی عاملی نباتی. از این تفسیر در گذشته فقط مقدمه آن به عنوان مقدمه تفسیر برهان، چاپ شده است، در حالی که مرآة الانوار، تفسیر مستقلی است که بعد از پایان تحقیق و تصحیح منتشر خواهد شد.

۲- تفسیر «الهدایة القرآنیة فی الولاية الامامية». این تفسیر، در استفاده از آیات قرآنی درباره ولایت ائمه -ع- شیوه ای نو و جذاب دارد.

۳- تفسیر «آلاء الرحمن» مرحوم شیخ جواد بلاغی. این تفسیر که متأسفانه ناقص مانده است و تا سوره نساء بیشتر نیست می تواند یکی از بهترین تفسیرهایی باشد که چگونگی ورود به عالم فهم و تفسیر قرآن را می نمایند. مرحوم شیخ جواد بلاغی در همین تفسیر کوتاه، ثابت کرده است که استاد کم نظیری در تفسیر است.

۴- تفسیر «نفعات الرحمان فی تفسیر القرآن» مرحوم شیخ محمد نهاوندی خراسانی. بخش عظیم این تفسیر، استفاده از روایات است و در پایان هر روایت، آرای خود مفسر، ذکر شده است.

البته این بخش، تمامی تفاسیر کهن شیعی را در دستور کار خود دارد که از خدای منان، امید توفیق برای تحقیق و انتشار آن را داریم.

بخش احیاء کتب تفسیر، مصمم به نشر «مجمع التفاسیر» است که در آن، هر یک از سوره های قرآن از یکی از تفاسیر بزرگ انتخاب می شود و به این گونه نمونه ای از مشی تفسیری و آراء قرآنی بزرگان در کنار هم می آید.

بخش دیگر واحد تحقیقات این بنیاد، بخش «احیاء کتب» است. این بخش، به احیاء آثاری که در خصوص زندگانی و احوالات ائمه -ع- و عترت پیامبر اکرم است، توجه خاصی دارد و در این زمینه، تلاش می کند. در این بخش نیز آثار زیادی مراحل تصحیح و تحقیق را می گذراند از آن جمله:

۱- دلایل الامامة: طبری

۲- الرجعة: شهید استرآبادی

۳- مصباح الانوار: هاشم بن محمد که یکی از منابع

اصیل کتاب بحار الانوار است.

□ واحد تحقیقات این بنیاد، در سالهای فعالیت خود در تهران موفق شد آثار زیادی را تحقیق و منتشر کند.

این واحد به امید بهره گیری از امکانات تحقیقی حوزه علمیه و استفاده بیشتر از تجربیات محققین آن، در اواخر سال ۶۷ به شهر قم انتقال یافت. و اکنون با بهره گیری از تلاش بیش از سی نفر از محققین تلاشگر به فعالیت خود ادامه می دهد.

در شهر قم، مؤسسات فرهنگی و بنیادهای علمی زیادی است که در احیاء تراث می کوشند، اما اغلب تلاش آنان بر محور فقه و اصول است. از این رو توجه خوب واحد تحقیقات بنیاد بعثت به موارد قرآنی و احیاء تفاسیر کهن، درخور تقدیر است.

واحد تحقیقات این بنیاد، بخشی دارد به نام «احیاء کتب تفسیری»، که در آن توجه خاصی بر روی تفاسیر مورد مراجعه حوزه های علمیه و دانش پژوهان اسلامی می شود.

تفسیر «برهان» مرحوم بحرانی از اولین تفاسیری بود که مورد توجه این بخش قرار گرفت و اقدام به تصحیح، تحقیق و استخراج احادیث آن از منابع شیعی گشت. این تفسیر که در گذشته در چهار جلد با چاپ سنگی منتشر شده است، مراحل پایانی تحقیق و تصحیح را می گذراند و در ده جلد منتشر خواهد شد.

در این واحد، تفاسیر دیگری نیز در دست تحقیق و پژوهش است از آن جمله:

سواحلی، یک کتاب

اکنون نیز این واحد مشغول ترجمه تفسیر نمونه و کتابهای آقای فلسفی است.

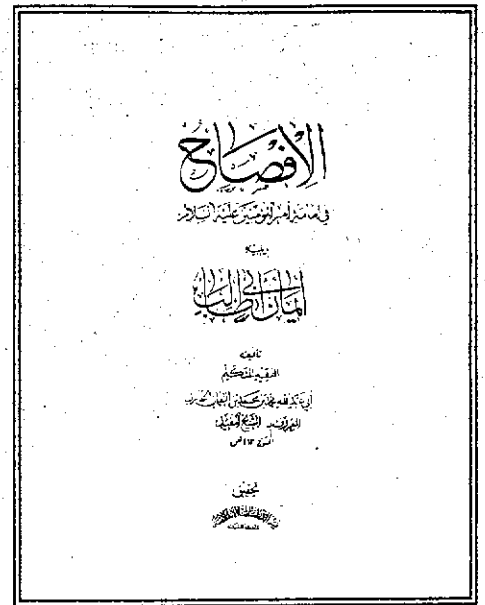
□ واحد چاپ و انتشار بنیاد بعثت به انگیزه فعالیت در زمینه های تربیتی، اعتقادی، اخلاقی، تاریخی و احکام، اقدام به چاپ و انتشار کتابهای زیادی به دوازده زبان کرده است. مجموعه انتشارات این بخش بیش از پانصد کتاب است. کمیت و کیفیت خوب موضوعات منتشره، عنوان ناشر نمونه را در نمایشگاه بین المللی کتاب سال ۶۸ از آن این واحد ساخت. هم اکنون بیش از هزار جلد آثار خوب نیز در دست تدوین و تنظیم و حروف چینی است که به زودی منتشر خواهد شد.

□ واحد روابط بین الملل بنیاد بعثت، ضمن هماهنگی با دیگر مؤسسات تحقیقاتی و علمی در دنیا و ایجاد رابطه فرهنگی به نشر معارف شیعی می پردازد و با اعزام مبلغ و ارسال کتاب در این زمینه، فعال است.

□ بنیاد بعثت با اعتقادی که به ضرورت پرورش نسل جوان دارد، واحد کودکان و نوجوانان را پی افکند. این واحد با دعوت از نویسندگان و نقاشان گروههای سنی مختلف کودکان و نوجوانان، در عرضه معارف اسلامی فعالیت می کند. آثار منتشر شده در این گروه، همزمان به ۹ زبان دیگر ترجمه و به همراه متن فارسی آن منتشر می گردد.

□ واحد نمایشگاه و فروشگاه کتاب این بنیاد، با اعتقاد به ضرورت یک سیستم فعال و کارآمد در امر توزیع کتاب، به برپایی نمایشگاه و فروشگاه کتاب همت گماشته است، و هم اکنون فروشگاهها و نمایشگاههایی در داخل و خارج از کشور دایر کرده که رو به گسترش است. مراکز نشر و عرضه بنیاد بعثت تاکنون در تهران، مشهد، قم، اصفهان، بندرعباس، ساری، قرچک ورامین، و بیروت فعالیت چشمگیری دارند. با آرزوی توفیق برای همگان در نشر اسلام و بسط دانش و

معرفت

۴- الثاقب فی المناقب: عمادالدین طوسی از قرن ششم هجری است.

۵- التمه فی تواریخ الائمة: حسینی عاملی از قرن یازدهم که در آن زندگانی ائمه به صورت خلاصه آمده است.

۶- کنز المطالب و بحر المناقب فی فضایل علی ابن ابی طالب: ولی الله حسینی رضوی

۷- علی ولید الکعبه: اردوبادی

۸- الافصاح: مرحوم شیخ مفید که یک کتاب کلامی است، که به یاری حق تا مراسم بزرگداشت ایشان آماده می شود

۹- کفایه: خرازی قمی

۱۰- بشاره المصطفی: ابن جریر طبری

۱۱- ذخایر العقی: احمد بن عبدالله طبری

همچنین کتاب مجمع البحرین و تاریخ یعقوبی نیز در حال تحقیق و تصحیح است.

□ در واحد ترجمه بنیاد بعثت، فعالیت خوبی در زمینه ترجمه صورت گرفته است و کتابهای زیادی از فارسی به زبانهای دیگر برگردانده شده است، از جمله:

عربی ۹۶ کتاب

انگلیسی ۵۰ کتاب

فرانسه ۱۱ کتاب

اردو ۱۱ کتاب

ترکی استانبولی ۵ کتاب